A°. 1849. N°. 256.

Opregte *Maandagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 29 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *ƒ* 5 in de drie maanden.

TURIN, 21 October.

In de zitting van de Kamer der afgevaardigden van gisteren heeft de Regering verkondigd, dat de heer *Galvagno* tot minister van binnenlandsche zaken en de heer *Mathieu* tot minister van openbare werken was benoemd. Deze kennisgeving is met groote onverschilligheid aangehoord.

Betreffende de benoeming van den heer *Mathieu* tot minister van openbare werken wordt gemeld, dat de vrijzinnige partij daarmede in geenen deele bevredigd is, ter zake zijner bekende dusgenaamde behoudende beginselen.

De Senaat heeft gisteren, met 48 tegen 10 stemmen, het door de Kamer der afgevaardigden aangenomen wets-ontwerp, betreffende de italiaansche vlugtelingen, *verworpen*. De tegenstand dezer Vergadering tegen dat ontwerp had zijn oorsprong voornamelijk in de bepaling, dat al de Italianen, welke op het piemonteesch gebied hun verblijf vestigen, al de burgerlijke en staatkundige regten verkrijgen, zonder dat hiertoe een koninklijk besluit wordt vereischt. Door enkele leden is te vergeefs gewezen op de noodzakelijkheid, om toegevendheid te betoonen en om aan staatkundige vlugtelingen, welke gedwongen worden hun vaderland te verlaten, een nieuw vaderland te geven.

De graaf *d'Appony* is door de oostenrijksche Regering tot gezant bij ons Hof benoemd.

— Uit Florence wordt van den 18den dezer gemeld, dat het besluit des Groothertogs, om de Wetgevende Kamers zijner Staten te doen bijeenroepen, over 't algemeen een zeer gunstigen indruk heeft gemaakt, en als het eenige middel wordt beschouwd, om de nog bestaande spanning te doen ophouden en het vertrouwen op de Regering te bestendigen. — Naar luid der laatste hier ontvangene berigten uit Rome, zouden de toebereidselen in het Vaticaan voor de ontvangst van den Paus zijn gestaakt.

Men meldt uit Parma, dat daar voor eenige dagen de markies *della Rosa* met zijne beide zonen plotseling van regeringswege uit zijne woning was opgeligt en naar de gevangenis gebragt, zonder dat de aanleiding hiertoe bekend was.

[Het parijssche dagblad, 't welk bekend staat als het orgaan van de gematigde partij, behelst een bijzonderen brief van den 14den October uit Rome, waarin de toestand, in welken die stad zich thans bevindt, wordt geschetst, en het gevolg daaruit afgeleid, dat de tusschenkomst der fransche Regering in de romeinsche aangelegenheden als geëindigd moet worden beschouwd, en het terugroepen der fransche troepen als wenschelijk wordt voorgesteld. In dezen brief wordt onder anderen gezegd, dat men van goederhand verzekerde, dat de Paus niet alleen niet naar Rome kon terugkeeren, maar zich andermaal, vergezeld van den Koning van Napels, in Gaëta zou opsluiten. Als de reden van de weigering des Pauzen wordt opgegeven, dat de verwijdering tusschen Z. H. en zijn Volk, in plaats van te verminderen, eerder was toegenomen, en dat Frankrijk in deze omstandigheid behoorde te kiezen tusschen het herstel der Republiek, en het herstel van den Paus op zijnen zetel.

De schrijver neemt aan, dat dit laatste het verlangen is der fransche Regering; doch hij beweert, dat zij in dat geval niet halverwege moet blijven steken, maar het door haar aangevangen werk moet voltooijen, met aan den Paus zijne heerschappij geheel en ongeschonden terugtegeven. Hij zegt, dat het herstel van den Paus, onder belofte van het verleenen van zoogenaamde constitutionele waarborgen, als eene ongerijmdheid moet worden beschouwd, waaraan het pausselijk bewind niet kan noch zal toegeven. Hij beweert, dat, indien Z. H. toegeeft aan het verlangen, dat het bestuur van den Kerkelijken Staat in handen van leeken zal worden gesteld, daarmede tevens zijn gezag als vernietigd zou zijn aantemerken. Hij vestigt de aandacht op den dezer dagen door het bestuur openbaar gemaakten staat der door leeken vervulde betrekkingen, waaruit wel is waar blijkt, dat thans reeds de meeste ambten door leeken zijn bezet, maar dat zulks te vergelijken is met de zamenstelling van een leger, waarbij de officieren altijd de overgroote minderheid uitmaken.

De steller van dezen brief beweert ten slotte, dat de grootste magt van den Paus gelegen is in zijne lijdzaamheid, welke door geene wapenen is te overwinnen. Hij meent, dat elke poging van Frankrijk, om meer vrijzinnige instellingen te verzekeren, schipbreuk zal lijden, en raadt daarom aan, de zaken van den Kerkelijken-Staat verder aan haar zelve over te laten. Hij eindigt met de woorden: „ De magt der Kerk behoort tot dezulken, welke zich niet laten beheerschen; het is noodzakelijk, dat zij aan hare bestemming voldoe, en dat zij ongeschonden blijve staan, of valle."]

WEENEN, 23 October.

De maarschalk *Radetsky* heeft de reis naar Italie aangenomen, en zal vooreerst, als gouverneur-generaal van de oostenrijksche Staten, daar te lande, in de vesting Verona, zijn verblijf houden. Het denkbeeld, om den zetel van dit bestuur in Venetie te vestigen, schijnt opgegeven te zijn, ofschoon men daar wel denkelijk doeltreffende maatregelen zal nemen, om, bij onverhoopte onlusten, de menigte beter in bedwang te kunnen houden, dan bij de omwenteling van het jaar 1848. Al de groote steden, die eenigzins daarvoor vatbaar zijn, worden van kasteelen, of versterkte positien, voorzien. In de steden blijft de tegenzin tegen alles wat oostenrijksch is voortduren, en zullen de bezettingen steeds op hare hoede moeten zijn. Ten platten lande zijn de gemoederen minder opgewonden. Op sommige plaatsen verheugt men zich zelfs, dat de rust en de veiligheid hersteld zijn geworden, en menig landbouwer erkent, dat zijn toestand, in vergelijking met dien, waarin men zich elders in Italie bevindt, ten gevolge van oostenrijksche verordeningen, veel verbeterd is geworden. Alleen de woeling van de geestelijkheid, welke meerendeels zich ten voordeele van den opstand verklaarde en den kruistogt tegen Oostenrijk predikte, heeft bij sommige landlieden invloed gehad.

In Milaan bestaat steeds zoo veel opgewondenheid tegen het bestuur van Oostenrijk, dat men het ongeraden heeft geacht, om den zetel van het bestuur in die stad te laten.

De generaal *Haynau* is bepaaldelijk tot opperbevelhebber van Hongarije benoemd. De vesting Ofen, welke Pesth bestrijkt, wordt herbouwd en naar een verbeterd ontwerp ingerigt. — Daardoor zoowel, als door de verdere werkzaamheden aan de vaste steden in Hongarije, zal den arbeidsman in den aanstaanden winter veel werk worden verzekerd.

Den 20sten is te Pesth de straf des doods met de koord weder aan drie personen, door den krijgsraad daartoe veroordeeld, voltrokken; te weten: aan vorst *Woroniecki*, voormalig oostenrijksch officier, — aan *Giron*, uit Aken, van ambacht parfumeur, bevelhebber van het duitsche legioen, — en aan *Abancourt*, voormalig oostenrijksch onder-officier en adjudant van *Dembinski*.

BERLIJN, 25 October.

De generaal *v. Radowitz* wordt genoemd als een der pruissische leden van het voorloopig Centraal Bewind van Duitschland; — de heer *Bötticher*, voorheen opper-president in Pruissen, als de tweede.

FRANKFORT, 25 October.

[*Uit bijzondere brieven.*] Het is, naar men verneemt, ten gevolge van eene uitnoodiging van den Koning van Belgie, dat de aartshertog *Johann* zich derwaarts begeeft. Hij zal vergezeld worden door den Rijks-minister *Jochmus*, en in den loop der volgende week herwaarts terugkeeren.

Men ziet hier met verlangen het berigt te gemoet, omtrent den inhoud der door Pruissen aan den Raad van bestuur van het duitsch-pruissisch Verbond gedane voorstellen, vooral uithoofde daarbij tevens de plaats zal worden voorgesteld, waar de Rijksdag zal worden gehouden. Men vleit zich hier nog, dat onze stad daartoe zal worden gekozen, en meent, dat dit de stemming onzer burgerij ten aanzien van Pruissen veel zou verbeteren. [Reeds gisteren is over Berlijn het berigt ontvangen, dat de stad Erfurt aangewezen is voor de bijeenkomst van den Rijksdag van het duitsch-pruissisch Verbond.] Er zijn hier steeds velen, die aan het tot stand komen van dezen door Pruissen beoogden Bonds-staat blijven twijfelen, en wel voornamelijk uit hoofde van den tegenstand van Oostenrijk, als welke, naar men meent, niet zonder terugwerking zal blijven op Saksen en Hanover.

Ten gevolge van de groote verbittering onzer burgerij over de voortdurende inkwartiering van pruissische troepen, heeft de pruissische generaal *v. Koch* zich naar Karlsruhe begeven, ten einde zich met den daar bevelvoerenden generaal *v. Schreckenstein* te beraden over het nemen van afdoende maatregelen in deze aangelegenheid.

HAMBURG, 24 October.

Men verkeert in de hertogdommen in eene toenemende spanning. De pruissische troepen, welke de bezetting van Sleeswijk moeten versterken, beginnen aantekomen. Sommigen vleijen zich, dat er spoedig eene overeenkomst zal worden tot stand gebragt. — Anderen verzekeren daarentegen, dat Pruissen al zijne officieren, die nog bij de troepen der hertogdommen staan, zal terugroepen. — Voor de haven van Eckrenförde kruissen vijf deensche gewapende schepen. Men heeft reeds het gerucht verbreid, dat deze de *Gefion* uit die haven hadden gehaald. Dit gerucht is niet bevestigd; maar het is wel te denken, dat die schepen niet zullen dulden, dat het genoemde fregat naar eene andere haven worde overgebragt.

VAN DEN RIJN, 26 October.

De heer *Römer* heeft in het wurtembergsche Regeringsblad aangekondigd, dat al hetgeen verhaald is, betreffende de staatkundige bedoelingen, welke met zijne reis en verblijf te Frankfort in verband zouden staan, geheel en al ongegrond is, en dat hij bij den Rijks-bestuurder zelfs niet ten gehoore is ontvangen.

— De prins *van Wallerstein* heeft in de zitting van de Kamer der afgevaardigden in Beijeren van den 23sten dezer eenige vragen gerigt tot het ministerie, betreffende de inrigting van het nieuwe Centraal-Bewind van Duitschland, en heeft bovendien verlangd te weten, of de beijersche Regering voornemens was, het tusschen Pruissen en Oostenrijk deswegens gesloten verdrag al dan niet aan de goedkeuring der Wetgevende Kamers te onderwerpen.

— Den 24sten dezer is het eerste transport beijersche onderdanen, welke wegens deelneming aan den badenschen opstand te Rastat worden gevangengehouden, van daar naar Beijeren vervoerd, alwaar zij voor het geregtshof van Augsburg zullen worden teregtgesteld. De overigen zullen weldra volgen. Hun geheele aantal bedraagt 59.

PARIJS, 25 October.

De zitting der Wetgevende Vergadering van heden is weder zeer onstuimig geweest, bij de voortzetting der beraadslaging over het voorstel van den heer *Napoleon Bonaparte*, betreffende het verleenen eener amnestie, ten behoeve der Junij-insurgenten, die gedeporteerd zijn, doch niet door den gewonen regter tot die straf verwezen. Nadat door den secretaris *Heeckeren* het proces-verbaal der zitting van gisteren was voorgelezen, heeft de afgevaardigde *de Grammont* het woord opgevat, en namens het leger geprotesteerd tegen eene uitdrukking, welke den heer *Napoleon Jerome Bonaparte* in den mond is gelegd. Deze laatste afgevaardigde zou namelijk in de warmte van den parlementairen strijd hebben uitgeroepen: „ Waar toch schuilden op den 24sten Februarij 1848 zij, die zich de verdedigers der orde noemen?" De heer *de Grammont* heeft gezegd, dat die woorden konden strekken, om de krijgsmagt van den Staat in een ongunstig daglicht te doen voorkomen, en dat hij dit niet kon noch mogt gedoogen, vermits het van algemeene bekendheid was, dat het grootste deel van het leger eed en pligt getrouw gebleven is, en men soldaten heeft gezien, die de zelfverloochening zoo ver dreven, dat zij zich hebben laten aanranden, zonder tegenweer te doen, alleen om de menigte niet te verbitteren. De heer *de Grammont* heeft verder beweerd, dat zij, die zich op de destijds behaalde overwinning verhoovaardigen, te kwader trouw te werk gaan, en zeer goed weten, dat het volk geenszins dat voorbeeld volgt en er ver van af is om zich op de gebeurtenissen van het verleden jaar te beroemen. Ten slotte heeft de heer *de Grammont* verklaard, dat hij zich geregtigd achtte, om thans onbewimpeld te verkondigen, dat het leger altijd zal protesteren tegen hen, die de omverwerping der maatschappij in den zin mogten hebben.

De heer *de Grammont* heeft deze verklaring niet dan met de grootste moeite kunnen afleggen, en is door de ultra-republikeinen zeer lastig gevallen. De heer *Benoist*, die, bij afwezigheid van den heer *Dupin*, het voorzitterschap bekleedde, heeft meermalen blijken gegeven van groote bedrevenheid, vooral wat de leiding der beraadslaging betreft, doch heeft herhaaldelijk wanhopig uitgeroepen, dat het niet mogelijk was, te midden van een zoodanig ergerlijk misbaar, iets hoegenaamd te verstaan, of iets ernstigs te behandelen.

De gevoerde woordenwisseling heeft inmiddels de algemeene aandacht gevestigd op hetgeen gisteren is voorgevallen, doch vooral ook op de wijze, waarop daarvan in het officiële verslag der zitting mededeeling is gedaan. Het regeringsblad houdt deswegens in, dat de heer *Napoleon Bonaparte*, zijn voorstel toelichtende, heeft verklaard, dat hij zich geenszins had voorgesteld, om misbruik te maken van de omstandigheden en van de behaalde republikeinsche zegepraal; — dat daarop door een der aanwezigen is uitgeroepen, dat hij, *Bonaparte*, beter zou doen van te zwijgen, omdat ieder te goed wist, waar hij zich op den 24sten Februarij had bevonden. De heer *Bonaparte* zou daarop hebben bespeurd, dat dit gezegde tot hem werd gerigt door den afgevaardigde *Heeckeren*, die vóór de Februarij-omwenteling zich had aangesloten aan de behoudende partij. Hij zou daarop dien afgevaardigde hebben toegevoegd, dat hij, *Heeckeren*, in stede van te spreken, beter zou doen met zich zelven aftevragen, waar *hij* zich had schuilgehouden, toen de leden van het koninklijke geslacht zoozeer verdedigers noodig hadden. De heer *Heeckeren* heeft daarop (altijd volgens het officiële verslag), geantwoord: „ Welaan, gij burger, *Prins van de Bergpartij*, ik zal u zeggen, wat gij in Februarij 1848 deedt; gij hieldt u bezig met de aanvrage van een jaargeld van 150,000 fr. aan de Kamer der Pairs." — Het officiële verslag meldt, dat die woorden alom een luid gelach hebben doen ontstaan. Heden ochtend werd verzekerd, dat de heer *N. Bonaparte* den heer *Heeckeren* tot een tweegevecht had uitgedaagd. Men scheen echter de hoop op eene bijlegging van het geschil nog niet geheel te hebben opgegeven.

Ingeval echter dat tweegevecht voortgang mogt hebben, zal de heer *N. Bonaparte* met bloeddorstige werkzaamheden *buiten* de Wetgevende Vergadering overladen worden, vermits hij heden ook den afgevaardigde *Dahirel*, die hem het spreken van leugentaal heeft verweten, heeft uitgedaagd. Een der verslaggevers van het in de zitting van heden verhandelde vermeent, dat, ingeval de afgevaardigden op die wijze gelieven voorttegaan, men weldra in de dagbladen het verhandelde in de Kamer zal moeten plaatsen onder het hoofd van: *Plaats gehad hebbende moorden, misdrijven, ongevallen en onvoorziene gebeurtenissen.*

Nadat de voorzitter had verkondigd, dat de verdere beraadslaging over het voorstel, betreffende de amnestie, aan de orde van den dag was, heeft de heer *Dufaure* het woord opgevat, en op de voor den afgevaardigde *Lagrange* ingediende nota geantwoord. De genoemde bewindsman heeft in het breede betoogd, dat die nota ongegronde beschuldigingen inhoudt, en dat er sedert lang personen zijn, die niets anders beoogen, dan om het algemeen diets te maken, dat het bewind zich aan schandelijke wreedaardigheid schuldig maakt. De heer *Dufaure* heeft verkondigd, dat hij van tijd tot tijd zelf de gevangenissen bezoekt, om zich te overtuigen, dat zij, die daarin zijn geplaatst, behoorlijk worden behandeld. Verder heeft hij brieven voorgelezen van bestuurders der gevangenissen aan den heer *Lagrange* en antwoorden van den laatstgenoemden afgevaardigde, waarin deze zijnen dank betuigt voor de jegens de gevangenen betoonde menschlievendheid. De zaak is daarbij gebleven.

De afgevaardigde *N. Bonaparte* heeft daarop weder het woord gevoerd, ter verdediging van zijn voorstel en ten betooge zijner grondstelling, dat daar, waar geene *justitie* is uitgeoefend, geene spraak kan zijn van *goedertierenheid*; en daar, waar geene *schuldigen* zijn, geene *justitie* kan worden uitgeoefend. Men heeft hem toegeroepen, dat er wel degelijk *schuldigen* zijn, zoodra burgers de wapenen in de hand nemen, om de maatschappij omver te werpen. De heer *Bonaparte* is daarop zeer driftig geworden. Hij heeft de Regering verweten, dat zij met twee maten uitmat; — dat zij de amnestie in Rome bevorderen

wilde, doch die in Frankrijk zocht tegentehouden, en wat des meer zij. Ten slotte heeft hij de afgevaardigden met nadruk aangespoord, om een besluit afteschaffen, 't welk met het volste regt *onregtvaardig* moest worden genoemd. Men kan zich bezwaarlijk eenig denkbeeld vormen van den zonderlingen indruk, die door den heer *Dahirel* is te weeg gebragt, nadat deze met de grootste bedaardheid den heer *Bonaparte* onder het oog gebragt had, dat hij in der tijd zijne stem aan dat dusgenaamde *onregtvaardige* besluit had gegeven. De heer *Bonaparte* heeft dit terstond met kracht tegengesproken. Men heeft, om de zaak uittemaken, den *Moniteur* onderzocht, doch bevonden, dat het officiële verslag geen licht kon verspreiden, vermits de afgevaardigden in der tijd hadden gestemd door *opstaan* en *blijven zitten.* De heer *Dahirel* heeft echter volgehouden, dat de heer *Bonaparte* vóór het deporteren der insurgenten heeft gestemd. De ultra-republikein *Thouret* heeft, onder verklaring, dat hij geen vriend van het geslacht *Bonaparte* was en mitsdien een onpartijdige getuige, het tegendeel beweerd, en de heer *Bonaparte* heeft de tribune verlaten, te midden eener steeds toenemende gisting en verwarring, en onder het zeggen, dat de heer *Dahirel* weldra van hem zou hooren. In de daad heeft hij den heer *Larabit* verzocht, om als zijn getuige zich te onderhouden met den getuige van den heer *Dahirel*, den generaal *Leflo.* Tot dus ver is er niet gestreden, en vleit men zich almede, dat de zaak zal worden bijgelegd, zoowel uit het oogpunt van menschelijkheid, als in het belang de nationale Volksvertegenwoordiging, waarvan men indedaad bezwaarlijk lid zal kunnen worden, dan na alvorens behoorlijk onderwijs te hebben ontvangen in de behandeling van den degen en het pistool.

Het voorstel *Bonaparte* is, met 419 tegen 183 stemmen, *verworpen.*

— Het regeringsblad behelst heden het besluit, waarbij de waardigheid van opperbevelhebber der expeditionnaire krijgsmagt in Italie, ter vervanging van den generaal *Rostolan*, aan den generaal *d'Hautpoul* wordt opgedragen. Naar luid der officiële opgave, keert de generaal *Rostolan* naar Frankrijk terug, na, *op zijn verzoek*, als commandant te zijn ontslagen.

De benoeming van den heer *de Corcelles*, ter vervanging van den heer *de Falloux*, aan het hoofd van het departement van eeredienst, wordt meer en meer waarschijnlijk. Welke staatkundige beteekenis aan deze wijziging van het ministerie zal behooren te worden gegeven, is nog onzeker. In sommige opgaven doet men het voorkomen, als of de Voorzitter en zijne raadgevers dien staatsman zouden wenschen, omdat hij geenszins eenstemmig denkt met den minister *de Falloux;* volgens anderen, zou de heer *de Corcelles*, juist omdat de clericale partij zeer met hem is ingenomen, tot minister worden verheven.

Men houdt zich steeds bezig met den moeijelijken toestand, waarin het Hoofd der Republiek is geplaatst. Er zijn hier een aantal staatslieden, die beweren, dat die toestand zoo vele en belangrijke bezwaren oplevert, dat die bijna *onmogelijk* wordt, en dat onder anderen vooral de bepaling der Constitutie, *dat de Voorzitter verantwoordelijk is*, eene bepaalde *ongerijmdheid* moet worden genoemd, in verband met de verordening, dat zijne regeringsdaden *nietig* zijn, ingeval de mede-onderteekening van een der ministers daaraan ontbreekt. Men vraagt, wat toch *verantwoordelijkheid* beduidt, als *het regt*, *om zelf te handelen*, ontbreekt? of de Voorzitter *verantwoordelijk* kan worden genoemd, als men hem niet wil veroorloven om zijne meening aan het land te doen kennen op eene andere wijze dan door het orgaan van het ministerie, 't welk mede, als verantwoordelijk, het *regt* heeft om hem zijne tusschenkomst te weigeren? De jaarlijksche bezoldiging van den Voorzitter is voorts veel te gering voor zijnen stand.

— Omstreeks half acht ure in den avond, heeft men eene zware uitbarsting gehoord in of bij de voorstad Poissonnière. Wat daartoe aanleiding heeft gegeven, en of er zware rampen te betreuren zijn, is nog niet bekend. Men vermoedt, dat er een gaz-behouder, gelegen in de straat Richer, is gesprongen.

LONDEN, 25 October ('s avonds).

De nieuwe britsche gezant bij het bewind der Vereenigde-Staten van N. America, de heer *H. Lytton Bulwer*, neemt heden, over Liverpool, de reis naar Nieuw-York aan. — De heer *Abercromby*, gezant bij het sardinische hof, keert in de volgende week naar Turin terug, om daar zijne functien te hervatten. De graaf *van Westmoreland*, gezant te Berlijn, zal tegen het einde dezer maand mede naar zijne standplaats terugkeeren.

— Ofschoon de openbare vergaderingen van de partij der Repealers, welke sedert eenige weken weder te Dublin gehouden worden onder de leiding van den heer *John O'Connell*, van zeer weinig belang zijn en geene herleving van de vroegere woeling dier partij aanduiden, wordt echter in brieven uit de genoemde stad de stand van zaken geenszins als volkomen geruststellende voorgedragen. Er zouden namelijk in 't geheim weder zamenkomsten van de teleurgestelde patriotten van 1847 gehouden, althans georganiseerd worden, en wel onder de leiding van personen, die vrij wat gevaarlijker voor de rust des lands zijn dan *J. O'Connell*, welke aan het hoofd van de in 't openbaar werkende associatie staat. — De zoo evengenoemde volksmenner heeft de voorstanders der iersche belangen en vrijheden bij eene circulaire uitgenoodigd, om den 18den November eene algemeene vergadering te houden „ ten einde te beraadslagen over de te nemen maatregelen tot bescherming van het leven en de belangen der iersche bevolking en tot verzekering harer nationale regten."

Ten gevolge van het bekende ontslag van graaf *Roden* en andere leden der dusgenoemde Oranje-partij uit hunne regterlijke betrekkingen, heeft de te Ulster gevestigde associatie de aanhangers van die partij opgeroepen tot eene den 30sten dezer te Belfast te houden vergadering „ ten einde te doen blijken van hunne gevoelens omtrent de beleediging, welke door het bedoelde ontslag aan godsdienst en regtschapenheid is aangedaan."

Terwijl aldus de hartstogten der tegen elkander overstaande staatkundige partijen in beweging gebragt worden, duren in vele streken de rooverijen ten platten lande voort. — Over gebrek wordt echter thans weinig geklaagd. — De cholera heeft in Ierland nagenoeg opgehouden. De Dublin zijn 1793 menschen door die ziekte aangetast, waarvan 836 gestorven en 940 hersteld zijn.

— Naar aanleiding van de jongste beraadslagingen der Wetgevende Vergadering in Frankrijk, behelst een onzer ministeriële bladen heden eene redenering over den staat van zaken en de sterkte der partijen in dat land, waarbij men tot de slotsom komt, dat het *Lodewijk Napoleon* onmogelijk zou kunnen gelukken, zich tot Keizer of voor zijn geheel leven tot President der Republiek te doen verheffen met behulp van de roode-republikeinen; — dat hij zou toonen, geen eergevoel noch verstand te bezitten, indien hij iets dergelijks mogt beproeven; — dat hij als de beschermer van orde en van godsdienst tot President is verkozen, en alleen als zoodanig zich kan staande houden.

BRUSSEL, 26 October.

De Koning is gisteren te Luik aangekomen en is door den gouverneur, den burgemeester en den bevelhebber van de burgerwacht aan het station opgewacht en verwelkomd. Des avonds heeft de muziek van de burgerwacht Z. M. eene serenade gebragt, en is hoogstdezelve herhaalde malen door de verzamelde menigte met vreugdegejuich begroet. — Dienzelfden dag is de aartshertog *Johann*, Rijksbestuurder van Duitschland, te Luik aangekomen en door afdeelingen van de burgerwacht en van het leger opgewacht. Heden moeten beide de Vorsten de burgerwacht en de troepen der bezetting in oogenschouw nemen. Zaturdag aanstaanden wordt Koning *Leopold* reeds uit Luik in deze hoofdstad teruggewacht.

— Bijzondere berigten uit Parijs, dezer dagen alhier ontvangen, melden, dat de partij der Legitimisten in den laatsten tijd aanmerkelijk is aangegroeid. Een groot aantal der genen, welke van 1830 tot 1848 de belangen van het Huis van *Orleans* hebben voorgestaan, en welke, in afwachting wat de toekomst zoude kunnen opleveren, geen deel hebben genomen aan de staatkundige bewegingen in den laatsten tijd, schijnt thans overtuigd, dat noch Koning *Lodewijk Philips*, noch de hertog *van Nemours*, noch de hertoginne-weduwe *van Orleans* willens zijn, om hunne aanhangers eenig bewijs te geven, dat het hun welgevallig zoude zijn, dat zij, of de hunne, op nieuw in aanmerking mogten komen, om aan het hoofd der zaken te worden gesteld. Deze bedenking heeft hunne vrienden, zoo verzekerd wordt, op het denkbeeld gebragt, om, zoodra het gunstige tijdstip daar zal zijn, waarop weder een monarchaal bestuur in Frankrijk kan worden ingevoerd, zonder den Staat aan te zware schokken bloot te stellen, zich aan de zijde der zuivere Legitimisten te scharen, onder voorwaarde altijd, dat de beide takken der *Bourbons* zich met elkander zullen verstaan, en de tweede plaats in de erf-opvolging van de Kroon aan den zoon van wijlen den hertog *van Orleans*, den graaf *van Parijs*, zoude worden verzekerd.

ROTTERDAM, 25 October.

Men verneemt, dat in de gisteren, 24 October, gehouden vergadering van den stedelijken Raad eene commissie benoemd is tot het beramen van een plan, ter oprigting van eene openbare bibliotheek alhier, en dat die commissie is zamengesteld uit de ed. achtb. heeren mr. *A. Schadee*, wethouder, en mr. *P. G. J. Hoog van ter Aar*, jonkh. mr. *W. T. Gevers Deynoot* en mr. *J. A. M. Bichon van IJsselmonde*, leden van den Raad. (*Rott. C.*)

'S GRAVENHAGE, 27 October.

Bij het officiële berigt ten aanzien van het verleenen van pensioen aan den vice-admiraal *J. C. Rijk* als minister van marine [opgenomen in ons vorig nummer], moet nog vermeld worden, dat de gemelde vice-admiraal, hoezeer uit het active corps zee-officieren afgevoerd, evenwel beschouwd wordt als 's Konings adjudant in buitengewone dienst en als zoodanig geregtigd tot het dragen van de uniform en distinctie voor die rang en betrekking bepaald. (*Staats-Cour.*)

— Bij de aankondiging der benoeming van den heer *W. Wolters*, directeur der nederl. grofsmederij te Leijden, tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw [zie ons vorig nummer], meldt de *Staats-Courant*, dat die benoeming geschied is „ ter vereering van den ijver en de bekwaamheid, door hem voortdurend aan den dag gelegd in de beoefening en uitbreiding van het vak zijner industrie".

— Het dagblad, 't welk voor weinige dagen eenige bijzonderheden heeft medegedeeld, ten aanzien van de onderhandelingen over het zamenstellen van een nieuw bewind, heeft dienaangaande nader gemeld, dat vóór de gemotiveerde voordragt van de heeren *Thorbecke* en *v. Rosenthal* omtrent de personen, welke in dit ministerie zouden worden geroepen, niet alle regeringsbeginselen waren vastgesteld, derwijze dat al de voorgedragene ministers het daarover eens waren geworden, — en dat zelfs tusschen twee der candidaten nog verschil bestond over een gewigtig punt, en een hunner zijnen naam had gegeven onder reserve, dat het beginsel, 't welk hij voorstond, bij eene bepaalde benoeming zoude worden aangenomen.

Een ander binnenlandsch dagblad meldt, in 't zekere onderrigt te zijn, 1° dat de heer *v. Bosse*, bij zijne onderhandeling met den heer *Thorbecke*, stellig bedongen had, dat er geene benoeming zoude plaats hebben, vóór dat de leden onderling de hoofdbeginselen hadden besproken; 2° dat zoodanige afspraak tusschen den heer *Thorbecke* en de overige te benoemen ministers nog niet had plaats gehad, toen de lijst aan Z. M. werd aangeboden; 3° dat, toen men, na het ontvangen van 's Konings aanvraag, over beginselen begon te spreken, 'er dadelijk niet over een enkel, maar over verscheidene punten groot verschil tusschen de heeren *v. Bosse* en *v. Sonsbeek* bleek te bestaan, en de verdere woordenwisseling daarover is gestaakt.

Thans wordt verzekerd, dat alles wat heeft plaats gehad van een vertrouwelijken aard is geweest; — dat, zoo er inlichtingen zijn gevraagd, het antwoord alleen voor den Koning moest dienen; — dat daarop geheel of ten deele kon worden, en welligt ook is geantwoord; — dat de Koning nog geen besluit heeft genomen, en dat Z. M. den heer *v. Goltstein* niet bij zich heeft ontboden, noch hem onmiddelijk eenige last heeft gegeven.

'S GRAVENHAGE, 27 October.

Z. M. de Koning heeft den Regerings-raad *M. von Gagern* de orde van den Ned. Leeuw verleend.

[*Met den telegraaf.*] Heden namiddag ten twee ure heeft er een ministerraad plaats gehad. De heeren *Thorbecke* en *v. Rosenthal* zijn in de residentie teruggekomen. De heeren *Donker Curtius* en *Lightenvelt* zijn ontslagen geworden van de op hen verstrekte last, en de beide eerstgenoemde heeren zijn van wegen den Koning uitgenoodigd geworden, om met Z. M. personelijk in overleg te treden, wegens de zamenstelling van een nieuw ministerie.

Te Zwolle zijn in de laatste dagen geene personen door de cholera aangetast, weshalve die ziekte ook daar als geweken te beschouwen is. In 't geheel zijn daar, sedert 25 Junij jl., 562 personen door dezelve aangetast, waarvan 284 overleden en 278 hersteld zijn.

Te Coevorden zijn van 12 tot 23 October nog 5 gevallen van cholera voorgekomen, en 5 lijders bezweken. In behandeling bleef nog 1 lijder.

— Een Zwolsch dagblad meldt, dat dezer dagen te Olst (Overijssel) de vader, zoon en dochter uit een huisgezin tegelijk getrouwd zijn; de vader met de jongste dochter uit een ander gezin, de zoon met hare oudste zuster, en de dochter met haren broeder.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 27 October. Den 26sten dezer zijn in Texel binnengekomen het schip *Zuiderzee*, kapt. de Jong van Havana, de Haan van Hull, Williams van Sunderland, Olthof van Newcastle en Zeplien van Riga, gisteren nog Hunkin van Malaga; niets uitgezeild; de wind z. w. tot w.

Den 23sten dezer is ter reede van Deal binnengeloopen het schip *de Waakzaamheid*, kapt. Post, van Amsterdam naar Bordeaux.

Den 22sten dezer heeft van Fowey de reis voortgezet het schip *Catherine Boland*, kapt. Williams, van Leverpool naar Rotterdam.

Den 18den dezer is gepraaid het schip *de Koophandel*, kapt. Remmers, van Rotterdam naar Suriname; den 8sten Sept. op 0° 16′ n. b. en 19° 6′ w. l. het schip *Nangasacki*, kapt. Bunnemeijer, van Rotterdam naar Batavia; den 21sten Aug. op 34° 6′ z. b. en 16° 34′ o. l. het schip *Alida Wilhelmina*, kapt. Berk, van Tjilatjap naar Amsterdam en 9 dito op 35° 6′ z. b. en 24° 17′ o. l. het schip *Jonge Jan*, kapt. Bus, van Tjilatjap naar Rotterdam.

Te Harlingen zijn aangekomen Hayer van Stettin en Mulder van Noorwegen. Te Brouwershaven Jensen van Palermo, Miller van Leverpool en Carruthers van Sunderland. Te Vere Veldhuis van Hull. Te Konstantinopel Wiborg van Odessa naar Rotterdam. Te Croonstad Drewes, Lupkes en Teensma, alle 3 van Amsterdam en Bieze van Rotterdam. Te Memel Potjewijd van Schiedam.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 27 *October.*

	pct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	52½	à	53¼	52 13/16
„ „ „	3	62¼	„	¾	62⅜
„ „ „ resc.	3		„		
„ „ „	4	81¾	„	82¼	81⅞
„ Oost. Ind. Leen.	4		„		
„ Am. Synd.	3½	82¾	„	83¼	82⅞
„ Handelmaatsch. *resc.*	4½	162¾	„	163¼	163
„ Holl. Spoorw.			„		
„ Rijn „	4½		„		
„ Aand. Haarl. Meer			„		
ENGELAND. Gecons.	3		„		
FRANKRIJK. Certific.	3		„		
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	106¾	„	[illegible]	105⅝
„ „ „ 1828/29	5		„		
„ „ Amst. 1831	5	92¾	„	93½	
„ leen. 1840	4	84	„	⅛	84¼
„ inschr. *Stieglitz*	4		„		
„ „ grootb.	6	63	„	½	63¼
„ Certific.	6	63¾	„	64¼	64
„ Neg. Hamburg	5		„		
POLEN. Aand. 1829 *f* 300:—			„		
„ „ 1835 „ 500:—			„		
„ Oblig.	4		„		
PORTUGAL. Neg. Londen.	3	31¾	„	32¼	32
„ „ „	3	33¼	„	34	33⅝
„ Binnenl.	5		„		
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	10	„	¼	10 3/16
„ „ onbep. St.	5	10	„	⅛	10⅛
„ Coupons		7½	„	¾	
„ Neg. Londen 1842	3	36	„	½	35⅝
„ Binnenl. Schuld	3	25¾	„	26¾	26 5/16
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5		„		
„ „ „ „	4		„		
„ Metal.	5	82½	„	83¼	
„ „ Neg. Lond.	5		„		
„ „	2½	42¼	„	43	42½
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1¼		„		
VENEZUELA. Neg. Londen	2½		„		
MEXICO. Neg. Londen	5	25	„	¼	25 1/16
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5		„		
Geld op Beleening		3	„		
dito op Prolongatie		3½	„		

Belgie neg. bij *Rothschild* 45⅝. Frankrijk originele certific. 3 pc. 51⅜. Americ. Bank-actien bij *Hope* 3 9/16. Brazilie neg. 1824, 87. Peru 52.

De prijzen der binnenlandsche fondsen waren heden nagenoeg als gisteren. Van de buitenlandsche waren de belgische prijshoudend; de spaansche willig, de binnenl. merkelijk hooger; de portugesche iets vaster en de oostenrijksche en fransche tamelijk prijshoudend. N. metall. 87½, ¾, ⅝.

WEENEN, 23 October. De 5 pc. Metall. 94⅞ à 95; dito 2½ pc. 48¾, 49 à 48½. Bank-actien 1205 à 1202.

BERLIJN, 25 October. Polen 81¼. De 3½ pc. Schuldbr. 88¼.

FRANKFORT, 25 October. De 5 pc. Metall. 88½; dito 2½ pc. 45⅝. De 2½ pc. Ned. 54⅛; 3½ pc. Syndicaat 83. De 3 pc. Spaansche binnenl. 27.

LONDEN, 25 October. De 3 pc. gecons. resc. 92⅛. Spanje 16 à ½, en 33½ à 34. Mexico 26½ à ¾. Nederl. 53 à ½.

PARIJS, 25 October. De 5 pc. cont. 88,25; ult. 88,20. De 3 pc. cont. en ult. 55,85. Bank-actien 2320. Rome 81. De 3 pc. Spaansche binnenl. 27.

ANTWERPEN, 27 October. De 5 pc. Spanje 10; 3 pc. binnenl. 26 à 26¼. De 5 pc. Belgie 95; dito 2½ pc. 48½.

Door den breeden kerkeraad der Nederduitsch Gereformeerde gemeente te Rotterdam is den 24sten October, uit het vroeger medegedeeld drietal predikanten, tot herder en leeraar bij die gemeente beroepen de wel-eerw. heer WALRAVEN FRANCKEN A. ZN., predikant te Waddingsveen.

*** Voor de zes weezen te Hekendorp, wier ouders aan de cholera overleden zijn, zijn de volgende giften ontvangen:

Van eenige menschenvrienden te Oudewater *f* 106,50.

Bij ds. *Steenhoff*, te Oudewater: Van N. N., uit L., een coupon n°. 1246, ad *f* 2,47½; van A. Z., uit Nijmegen, een coupon n°. 15485, ad *f* 12,37½; van eene onbekende weduwe G. B., uit 's Hage, een coupon, n°. 8977, ad *f* 2,47½, en een coupon, n°. 603, ad *f* 1,23½; met de spreuk: *sacré aux malades*, uit Amsterdam, een coupon, n°. 365, ad *f* 2,97; van N. N., uit Rotterdam een coupon, n°. 206, ad *f* 14,85; van N., te M., twee coupons n°. 2864, ad *f* 1,48½, en n°. 7014, ad *f* 1,23½; uit Deventer met de spreuk: *God is een Vader der weezen*, een coupon, n°. 6[illegible] ad *f* 5; van een dienstmeisje uit Rotterdam *f* 1; van A. en B. [illegible]

te Amsterdam, een coupon, n°. 716, ad *f* 10; van Z. E. H., uit Amsterdam, een coupon, n°. 1173, ad *f* 7,42½; van Cosmopoliet, uit Amsterdam, 3 coupons, n°. 4721, 1335, 210, *f* 4,95, *f* 3,96 en *f* 1,23½; van P. W., uit Amsterdam, *f* 2,50; van jonkvrouw A. M. E., uit Amsterdam, *f* 10; van R. W., te Amsterdam, *f* 10; van J. D. W., uit Amsterdam, *f* 2,50; van A. S, te Amsterdam, *f* 1; van A. H. V., uit Arnhem, *f* 5; van Z. B., uit Arnhem, een coupon, n°. 1224, ad *f* 4,95; van mevrouw de R., uit Utrecht, een coupon, n°. 4110, ad *f* 12,37½; van H. B., uit 's Graveland, een coupon, n°. 262, ad *f* 7,42; van G. S. *f* 10.

Bij ds. *de Vries*, te Oudewater: Uit Gouda, onder letter X., een coupon, n°. 897, ad *f* 2,47½; uit Leyden, van eene die vroeger ook wees was, maar door den Heer geholpen, een coupon, n°. 2171, ad *f* 2,47½; uit Oud-Loosdrecht, onder letter G., *f* 3; uit Alkmaar, onder letters A. A., een coupon, n°. 6120, *f* 1,23½; uit Leeuwarden, van N. N., *f* 5; van H., uit H., een coupon, n°. 12842, ad *f* 1,23½; van N. N. een coupon, n°. 3767, ad *f* 2,47½; van eenige gegoeden uit W. *f* 25,50; uit 's Gravenhage een coupon, n°. 4307, ad *f* 25; uit W., van H., *f* 1.

Bij den burgemeester *G. van Dam*, te Linschoten: Van eenige ingezetenen te Linschoten c. a. *f* 40; bij den assessor *P. Vermeer*, te Hekendorp: Van de heeren P. *f* 6,50, en bij den collectant in de gereformeerde kerk te Hekendorp *f* 2,50.

De ondergeteekenden betuigen bij deze hunnen innigen dank aan de edele gevers; het bewustzijn te hebben bijgedragen, dat zes ongelukkige weezen, die anders ver zouden verwijderd zijn geworden van hunne betrekkingen, nu in den schoot dier gezinnen kunnen worden verpleegd en opgevoed, zij hun de aangenaamste belooning!

G. STEENHOFF,
H. DE VRIES,
Predikanten te Oudewater.
G. VAN DAM, Burgemeester te Hekendorp.
P. VERMEER, Assessor te Hekendorp.

Hekendorp, 22 *October* 1849.

⁂ **HEDEN MAANDAG**

LAATSTE DAG DER

TENTOONSTELLING VAN SCHILDERIJEN,

BEHOORENDE TOT DE VERLOTING DER

KUNSTKRONIJK,

Jaargang 1849,

in *het Hof van Holland*, Warmoesstraat te Haarlem.

Wegens de groote toevloed van belangstellenden zal de expositie nog opengesteld blijven heden, van des morgens 10 tot des namiddags 4 ure. Toegang-Kaarten zijn steeds *gratis* verkrijgbaar bij de voornaamste Boekhandelaars te dezer stede, bij wien het abonnement op den loopenden jaargang der Kunstkronijk (waarbij deze *Verloting zonder nieten* behoort) voortdurend blijft opengesteld.

⁂ Ondertrouwd:

F. A. LINSE, van *Amsterdam*, Weduwenaar van *G. L. Palier*, en
A. H. VAN HEUSDEN.

'SHERTOGENBOSCH, 25 October 1849.
Eenige kennisgeving.

⁂ Getrouwd:

THEODORUS HENRICUS REVIUS, van *Zwolle*, en
KARSJE SLOT.

GRONINGEN, den 24sten October 1849.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden beviel van eene *doode* DOCHTER de Hoog-Wel-Geborene Vrouwe *B. W. HORA SICCAMA*, geboren *COPES VAN HASSELT*.

MAASTRICHT, den 23sten October 1849.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden verloste voorspoedig van eenen ZOON Vrouwe *S. KOL*, geboren *SMITH*.

UTRECHT, 23 October 1849.
Eenige kennisgeving.

⁂ Door Gods goedheid voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *M. J. RADEMAKER*, hartelijk geliefde Echtgenoot van E. A. BRUNNER, Predikant.

OUDE-WETERING, 23 October 1849.

⁂ Heden beviel van een' welgeschapen ZOON *T. SIJBOUTS*, geliefde Echtgenoote van Mr. P. A. DE LANGE.

ALKMAAR, 24 October 1849.

⁂ Heden beviel van eene DOCHTER *A. A. REYNDERS*, geliefde Echtgenoote van A. F. KREMER.

HAARLEM, 24 October 1849.

⁂ Bevallen, door Gods goedheid, van een' welgeschapen ZOON *J. G. HEUTINK*, geliefde Echtgenoot van HENDRIK SCHUIJMER.

AMSTERDAM, 25 October 1849.

⁂ Op den 26sten October 1849 is te 'S GRAVENHAGE bevallen van eene DOCHTER de Hoog-Wel-Geb. Vrouwe *H. S. BEELAERTS VAN BLOKLAND*, geb. *DE LA BASSECOUR CAAN*.

⁂ Heden overleed alhier, na eene langdurige ongesteldheid, onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster, MATHILDE MARIANNE THÉRÈSE PASTEUR, in den ouderdom van nog geene 24 jaren.

Uit aller naam,
F. W. C. REICHMANN,
1e Luit. der Infanterie, Ridder der M. W. O.

GRAVE, den 4den October 1849.

Uithoofde van buitenlandsche Betrekkingen is deze Advertentie niet eerder geplaatst.

⁂ Heden overleed, na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen, de Hoog-Edel-Gestrenge Heer PAULUS MATTHIJER, Majoor, kommanderende het 2de Battaillon van het 6de Regiment Infanterie, Ridder der Militaire Willemsorde 4de Klasse.

BRESKENS, den 10den October 1849.

Wegens buitenlandsche Betrekkingen is deze Advertentie niet eerder geplaatst geworden.

⁂ Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, J. C. PILAAR, Kapt. Luit., 1e Officier aan het Koninklijk Instituut voor de Marine, enz., met wien ik ruim 25 jaren in eenen gelukkigen Echt mogt vereenigd zijn. Met mijne beide Dochters betreur ik zijn verscheiden en alleen de hope des wederziens geeft ons de kracht in den wil des Allerhoogsten te berusten.

MEDEMBLIK, 16 October 1849.
M. E. VAN BAALEN, Wed. *J. C. Pilaar.*

⁂ Op heden is mijne dierbare Gade, Vrouwe HERMANNA CATHARINA VERSCHOOR, tot mijne grievende droefheid, geheel onverwachts overleden, in den ouderdom van 71 jaren, waarvan wij bijna 44 jaren in een gelukkig Huwelijk hebben doorgebragt.

ZUYLEN, bij *Utrecht*, 21 October 1849.
J. G. VAN NES.

⁂ Heden overleed, na eene korte, maar hevige ziekte, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, Vrouwe MARIE CHARLOTTE LOUISE GALLANDAT. De deugden der overledene, hare liefde en goedheid voor mij en mijne Kinderen zullen haar ons steeds onvergetelijk doen blijven.

HULST, den 23sten October 1849.
P. G. HUET, Geneesheer.

⁂ Heden overleed alhier EDUARD DANIEL VAN GENNEP, teedergeliefde vierde Zoon van
Mr. H. J. VAN GENNEP en
S. G. E. VAN GENNEP — BOSCH.

ARNHEM, den 23sten October 1849.
Eenige, algemeene en bijzondere kennisgeving.

⁂ Te WAGENINGEN is op den 23sten October 1849 overleden Mevrouw de Weduwe G. E. VAN DEN VELDEN, geboren RIJSER, in den ouderdom van circa 72 jaren.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed, in den ouderdom van ruim 66 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, J. SMIT, Wed. *B. Tideman*, diep betreurd door hare Kinderen, Klein-Kinderen en verdere Betrekkingen.

APELDOORN, 24 October 1849.
BRUNO TIDEMAN Jr., *uit aller naam.*

⁂ Heden overleed, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, mijn hartelijk geliefde Zoon, de Heer GIJSBERTUS PRINS, in den ouderdom van bijna 28 jaren.
G. PRINS.

NIJKERK, 24 October 1849.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, LAMBERTUS VINCENTIUS DROST, in den ouderdom van juist 68 jaren.

HAARLEM, 25 October 1849.
G. T. KOPPEN, Wed. *L. V. Drost.*

De Apotheek zal door de Weduwe in Compagnie worden voortgezet, onder den Firma van DROST en ROOZEBOOM.

⁂ Het KIND, wiens geboorte ons op den 22sten dezer verheugde, is op heden weder van ons opgeëischt.

HAARLEM, 26 October 1849.
H. J. LEUPEN.
E. A. LEUPEN, geb. SLOT.

⁂ Voor alle vriendschappelijke bewijzen van deelneming, ons betoond bij het afsterven van onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster, *J. A. C. Leliman*, betuigen wij, aan alle Vrienden en Bekenden, den hartelijksten dank.

J. A. LELIMAN.
M. LELIMAN — HILLEVELD.
en de Wed. P. LUGT JANSZ.,
LELIMAN.

AMSTERDAM, 29 October 1849.

⁂ Daar de POST van BINNEN-VADER en MOEDER in het *Luthersche Wees- en Armenhuis* te Haarlem staat vacant te worden, zoo kunnen Protestantsche Echtelieden, tusschen de 40 en 50 jaren oud en zonder Kinderen, die genegen zijn en de vereischte bekwaamheid bezitten deze betrekking te vervullen, zich vervoegen aan genoemd Gesticht, voorzien van getuigschriften van goed zedelijk gedrag, op Donderdag 15 Nov. aanst., des morgens ten 11 ure.

⁂ Tegen 1 December of vroeger wordt ten Platten Lande gevraagd: Een HUIS-ONDERWIJZER, bezittende eenigen Rang, tegen genot van Kost, Inwoning en een billijk Salaris, de geschiktheid hebbende om eenige Kinderen de Fransche Taal te onderwijzen. Die eenige kennis van de Muzijk en het Teekenen heeft zou zeer aanbevelende zijn. Brieven *franco*, onder Letter D., bij P. JONGEJAN, Stads-Drukker te Brielle.

⁂ Om dadelijk in dienst te treden wordt gevraagd: Een ONDERMEESTER van den 3den Rang, in staat het Fransch te onderwijzen en geschikt voor de Kerkedienst. Adres, *franco* Brieven, doch liefst in *persoon*, bij J. KEMP, Onderwijzer te Zoelmond.

⁂ Men vraagt tegen primo Januarij eerstkomende: Een PROVISOR, in eene *Apotheek* te Utrecht. Voorwaarden: vrije Kost en Inwoning, met Honorarium van vier honderd Guldens. Brieven *franco*, onder Letter E., bij de Boekhandelaren J. VAN BAALEN & ZONEN, te Rotterdam.

⁂ J. J. SNELTJES, Apotheker te Nijmegen, verlangt met November aanstaande: Een' LEERLING of iemand die reeds eenigen tijd bij het vak is werkzaam geweest. Brieven *franco*.

⁂ *Burgemeester en Wethouderen der Stad* ZUTPHEN roepen mits deze op al degenen, welke voor de Betrekking van STADS-DANSMEESTER zouden wenschen in aanmerking te komen, om zich in *persoon*, voorzien van de noodige Attesten, bij H. E. A. aan te melden; zullende het meest acht worden geslagen op hen, welke berekend zijn om tevens onderwijs in de Schermkunst en Gymnastiek te geven.

Zutphen, den 15*den October* 1849.

Burgemeester en Wethouderen voornd.
G. P. C. VAN HEECKEREN.
Ter ordonnantie van dezelve,
D. J. E. VAN LÖBEN SELS.

⁂ Op een Kantoor der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen, in de Prov. Zuid-Holland, biedt zich eene geschikte gelegenheid aan tot opleiding van een JONG MENSCH in genoemde zaak. Adres, onder Letter B, bij de Boekhandelaars M. WIJT en ZONEN, te Rotterdam.

⁂ Voor eene Buitenplaats, in de nabijheid van Rotterdam, wordt tegen Februarij 1850 of vroeger gevraagd: Een TUINBAAS, die, bij de natuurlijke vereischten van zoodanige betrekking, de bewijzen kan leveren van kennis en ervarenheid in het Broei- en Snoeiwerk. Adres bij de Boekhandelaren en Drukkers MENSING en DE KONING, te Rotterdam. Brieven *franco*.

⁂ *Daignez accepter les simples paroles que vous adresse celui, qui ne désire pour vous qu'une vie longue, calme et véritablement heureuse; qui vous souhait que vos voeux soient accomplis dans toute leur étendue; mais qui, en même temps qu'il se résignera au destin et à vôtre bonheur véritable, vous déclare qu'il ne cessera de vous témoigner le sincère attachement, qui vit pour vous seul dans son coeur, durant plusieurs années, et qui ne vous perdra jamais de sa mémoire, dans quelle condition qu'il soit porté par un destin inexorable. Vers Toi, etc.*

⁂ **GELD OP HYPOTHEEK AANGEBODEN.**

Men verlangt eerlang, op billijke voorwaarden, te plaatsen een Kapitaal van *f* 70,000 à *f* 80,000, in eens of bij gedeelten, tegen *eerste Hypotheek* op *Landerijen*, met of zonder *Bouwmans-Woningen*. Adres ten Kantore van de Notarissen BEIJERMAN & CAZAUX, te Rotterdam. Brieven *franco*.

⁂ **PLAATSELIJK BESTUUR.**

Burgemeester en Wethouderen der Stad ENKHUIZEN maken bij deze bekend, dat de gewone NAJAARSKOEMARKT dit jaar zal gehouden worden op den 9den November 1849 en dat, even als zulks bij vroegere Markten heeft plaats gehad, ook thans alles door het Stedelijk Bestuur zal worden aangewend wat tot voordeel en gemak van Heeren Kooplieden en Eigenaars van Vee verstrekken kan.

Enkhuizen, 25 October 1849.

⁂ **ELS-PLANTSOEN.**

Uitmuntend gekweekt en krachtig ELS-PLANTSOEN te bekomen aan de Kweekerij van *Nijen-Heim*, aan de Beilervaart, Gemeente Beilen (Drenthe); te Amsterdam *franco* te leveren voor *f* 6 de 1000. Adres: A. VAN ES, Boschwachter op *Nijen-Heim*. Brieven *franco*.

⁂ Langs dezen weg betuig ik, als Katholiek, mijnen openlijken en opregten dank aan den Schrijver van het artikel over het al dan niet bestaan eener zoogenaamde ANTI-JEZUITISCHE BROEDERSCHAP in *Nederland*, onderteekend met den naam van TITUS en voorkomende in het Weekblad *de Fakkel*, van Vrijdag den 19den October 1849, N°. 42.

Een Katholiek Christen,
Vijand der Jezuiten.

⁂ **OPENBARE VERKOOPING.**

De Notaris A. N. MOLENAAR, residerende te Noord-Waddinxveen, als lasthebbende van zijne Principale, is van meening om op Vrijdag den 23sten November 1849 te veilen en acht dagen later te verkoopen, beide des voormiddags ten 10 ure, in *het Raadhuis* der Gemeente Noord-Waddinxveen:

1°. Een WIND-PAPIERMOLEN, genaamd „*HET EERSTE FORTUIN*", met twee Bakken, twee Hang- of Drooghuizen, Pakkamer en Pakhuis; voorts de daaraan verheelde MOLENAARSWONING, met de SCHUUR, alles met ERVEN, allergeschiktst tot de uitoefening der Papierfabrikagie, gelegen aan de Rivier de Gouwe, aan de Noordkade, onder de Gemeente Noord-Waddinxveen; zijnde die Fabriek aldaar, sedert onheugelijke jaren, met het beste gevolg geëxerceerd.

2°. Eene ARBEIDERSWONING, met SCHUUR en ERVE, staande en gelegen aan de Rivier de Gouwe voornoemd.

3°. Eene ARBEIDERSWONING, met SCHUUR en ERVE, staande en gelegen als voren.

Beide laatste Percelen worden in twee gedeelten bewoond, door de Werklieden van de genoemde Fabriek.

Bij gecombineerden verkoop van de gemelde Percelen bestaat de gelegenheid om de helft van den Koopprijs, tegen den Interest van 4½ ten honderd, als eerst Hypothecair verband, op dezelven gevestigd te houden.

4°. Een hecht en sterk HUIS, waarin roijale Vertrekken, Kelder, Keuken en twee ruime Zolders, met twee PAKHUIZEN en SCHUUR, voor het grootste gedeelte binnen weinige jaren vernieuwd, zeer geschikt tot de uitoefening van een of ander Handelsbedrijf en bovendien alleraangenaamst gelegen aan de Rivier de Gouwe, aan de Noordkade, onder Noord-Waddinxveen, geq. N°. 119; alles met Erven, Bepoting en Beplanting.

5°. De GROND waarop vroeger het Buitengoed genaamd „*het Huis te Noord-Waddinxveen*" heeft gestaan, zijnde een ruim Plein, geheel omringd door een' sterken Muur, zeer nabij de Waddinxveensche Brug, over de Gouwe, gelegen aan de Rivier, onder Noord-Waddinxveen, aan de Noordkade, volgens het Kadaster groot 9 Roeden, 60 Ellen. En

6°. Een HOUTBOSCHJE, waarop vijfjarig Hakhout, gelegen onder Broek c. a., in den Polder *Kort Bloemendaal*, op den Legger van het Kadaster bekend Sectie C, N°. 112, groot 8 Roeden, 50 Ellen.

Al de Percelen kunnen dadelijk na de toewijzing in eigendom en gebruik worden aanvaard, met uitzondering van N°. 4, hetwelk met primo Mei aanstaande of vroeger kan worden in gebruik genomen.

Alles breeder bij te affigeren Biljetten omschreven en inmiddels *Uit de Hand te Koop*.

⁂ G. B. VAN GOOR, Boekhandelaar te Gouda, heeft uitgegeven en alom verzonden:

***P. VAN DER BURG*, SCHETS DER NATUURKUNDE**, *ten dienste der Scholen.* 1e Stukje, met 54 Houtsneê-Figuren . . . . *f* –,40.

De voortreffelijke wijze, waarop de Heer VAN DER BURG, in zijne *Eerste Grondbeginselen der Natuurkunde*, waarvan reeds een 2e druk bij opgenoemden Uitgever het licht ziet, zich van zijne moeijelijke taak heeft gekweten, deed zeer vele Onderwijzers het verlangen uiten, dat door dezelfde bekwame hand een min kostbaar Werkje vervaardigd werd, 't welk men *algemeen* den Scholieren als **Leer- en Leesboek** *in handen* kon geven. Aan dat verlangen heeft de Schrijver voldaan met het leveren der bovenstaande Schets, die, door hare hoogstbevattelijke voorstelling en gemakkelijken stijl, gewis aller goedkeuring zal wegdragen.

⁎ Men zal op Donderdagen den 8sten en 15den November 1849, te Veenendaal-Stichts, ten overstaan van den Notaris JAN HARMS KEMELAAR, residerende aldaar, in het openbaar inzetten en verkoopen:

Eene groote dubbele HUIZINGE, waarin eene *Melkerij en Kuidenierswinkel* met veel succes wordt uitgeoefend, ruimen Deel, Koeijen- en Paardenstallen en een uitmuntend Perceeltje BOUWLAND daarachter. Voorts drie HUISJES, mede daarachter, zamen groot 76 Roeden, 72 Ellen. Wijders een uitmuntend Perceel BOUWEN WEILAND, groot ruim 7 Bunders; een dito Perceel WEILAND, groot ruim 3½ Bunder; een dito Perceel, groot ruim 62 Roeden; een Perceel RUIGTLAND, groot ruim 58 Roeden. Eindelijk de helft in vier jaarlijksche ERFPACHTEN, zamen voor het geheel bedragende *f* 17,50, en vier VROUWEN-ZITPLAATSEN in de Gereformeerde Kerk. Alles staande en gelegen te Veenendaals-Stichts, aan de Molenbrug, den Hond zijn Elleboog, Munnikkeweg, Panhuis en Benedeneind. De Landerijen te aanvaarden dadelijk en de Getimmerten 17 Maart 1850. Breeder bij Biljetten en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris KEMELAAR. Brieven *franco*.

⁎ WILLIGE VERKOOPING, op Zaturdag den 17den November 1849, des middags 12 ure, in het Logement *den Roskam*, te Weesp, van hetzelve kapitale, zeer gerenomeerde, vrolijk en allervoordeeligst aan het Amsterdamsche Buitenveer, bij het inkomen der Stad Weesp gelegene LOGEMENT en UITSPANNING, genaamd *DEN ROSKAM*, met *Stalhouderij* en *Verhuring van Paarden en Rijtuigen*, aparte *Boerenwoning*, met *Koestalling*, *Daghuurderswoning*, *ens.*; mitsgaders achter gelegen grooten *Tuin*, met *Moestuin*, *Boomgaarden*, *Plantsoen*, *opgaande Boomen* en *Hakhout*. Kadaster Sectie B, N°. 308 en 309, groot 54 Roeden, 20 Ellen.

De Veilconditiën en Bewijzen van Eigendom liggen *acht* dagen vóór en op den verkoopdag ter inzage, ten Kantore van den Notaris VAN DER HORST, te Weesp.

⁎ Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

DE DERDE DRUK VAN

DE BID- EN DANKDAG IN EENE DORPSGEMEENTE.

Eene herinnering voor zijne Gemeente, vervaardigd door H. V. ROMBOUTS, Pred. te Eck en Wiel.

Uitgegeven ten voordeele van nagelatene betrekkingen in die plaatsen, die, ten gevolge van de verwoestingen der *Cholera*, het meest hulpbehoevende zijn. Prijs 70 Centen.

⁎ GEBR. MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch, geven uit:

BIJDRAGEN TOT DE KENNIS VAN ONZEN HEER EN ZALIGMAKER JEZUS CHRISTUS; door A. RUTGERS VAN DER LOEFF, Predikant te *Leyden*. Eerste stuk, behelzende eene beschouwing van den lijdenden Christus, volgens Jesaja LII: 13, LIII, en van Jezus als borg des N. V., volgens Hebr. VII: 22. Prijs *f* 1,60.

„ Wij zullen ons hartelijk verblijden als deze Bijdragen veel, zeer veel gelezen worden; dan zonden de oogen geopend worden van wie nu, door 't sehel geroep van stoute geloofsrigters ontsteld, uit de hoogte over mannen 't anathema uitspreken, wier harten van innigen eerbied kloppen voor den Redder der Menschen. Met eene lezenswaardige Leerrede over Hebr. VII: 22 eindigt het Boek." *Tijdspiegel*, 1849, Aflever. X.

WOORDEN VOOR HET HART, op elken dag des jaars. Een geschenk voor Christenen; door K. F. VAN SETTEN, Predikant te *Doeveren c. a.* Prijs *f* 1,25.

„ Wij wenschen dit Boekje in handen van alle standen, waar het ook door zijnen geringen prijs komen kan, en gelijk wij ieder beklagen, die niet zooveel tijd kan of liever wil afzonderen, dat deze woorden tot zijn hart gaan, zoo bidden wij een' ruimen zegen den Heer VAN SETTEN op zijnen arbeid toe." *De Fakkel*, 1848, N°. 3.

⁎ Bij den Boekhandelaar J. HEIJNIS Tsz., te Zaandijk, is van de pers verschenen en bij de meeste Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

GESCHIEDENIS DER ZAANLANDEN,

door JACOB HONIG Jsz. Jr., 2 Dln, met Platen en Kaart, à *f* 12; alsmede afzonderlijk:

De KAART van een gedeelte van Noord-Holland, en in het bijzonder van de gesteldheid der Zaanlanden, omstreeks den jare 1575, à 60 Ct.

Debiteert steeds met succes:

VERDEDIGING VAN DE ONAFHANKELIJKHEID DER DIAKONIËN, door Mr. A. S. VAN NIEROP, Advokaat te Amsterdam. Tweede, vermeerderde uitgave, à 95 Ct.

HUMORISTISCHE WERKEN

uitgegeven bij de Erven F. BOHN, te *Haarlem*:

I. CAMERA OBSCURA

van **HILDEBRAND**, 2de Druk, *f* 2,80. — Inhoud: 1. *Jongens.* 2. *Kinderrampen.* 3. *Een Beestenspel.* 4. *Een onaangenaam Mensch in den Haarlemmer-Hout.* 5. *Humoristen.* 6. *De Familie Stastok.* 7. *Varen en Rijden.* 8. *Genoegens smaken.* 9. *Een oude Kennis.* 10. *Verre Vrienden.* 11. *Narede en Opdracht.*

II. WAARHEID EN DROOMEN,

door **JONATHAN**, 3de Druk, *f* 1,25. — Inhoud: 1. *De Haarlemsche Courant.* 2. *Het Album.* 3. *De Huisklok.* 4. *Muzijk.* 5. *Buiten troef.* 6. *Het Schaap.* 7. *Sint Nicolaas.* 8. *Het Legaat.* 9. *De Stamboom.* 10. *Het Portret.* 11. *De Bibliotheek.* 12. *Schrijffouten.*

III. ARM EN RIJK,

of LOTGEVALLEN VAN ST. JAMES EN ST. GILES; door **DOUGLAS JERROLD**, 2 Deelen. . . . . . . *f* 4,90.

IV. BEDSERMOENEN, 2e druk. 90 Cent.

V. LOTGEVALLEN VAN EEN STRUISVEER,

door **DOUGLAS JERROLD.** *f* 1,50.

BERIGT BETREFFENDE

HET TOILET,

TIJDSCHRIFT VOOR VROUWELIJKE HANDWERKEN.

Voortaan zijn voor de geabonneerden **AFZONDERLIJKE PATRONEN** verkrijgbaar, tegen 25 Cents het stuk, en kan men zich ook abonneren voor dubbele Patronen, tegen *f* 1,50 per jaar verhooging.

Daar de voorraad losse Patronen niet zeer groot is wordt, zoo men ze verlangt, op eene spoedige opgaaf aangedrongen.

Zij die dit Tijdschrift willen leeren kennen kunnen zich voor 75 Cts. abonneren gedurende October, November en December, ten einde te oordeelen of men het verlangt te continueren.

BIJ HET DOEN DER KEUZE

van te lezene **Tijdschriften** in 1850 worden HH. Directeurs van *Leesgezelschappen* en *Leesbibliotheken* attent gemaakt op het door W. H. VAN HEIJNINGEN, te Utrecht en te Meppel, uitgegeven:

GEHEEL OORSPRONKELIJK TIJDSCHRIFT

NEDERLAND.

Zeker is nimmer in ons Land **EENE ZOO KEURIGE VERZAMELING OORSPRONKELIJKE STUKKEN**, zoo wel in Proza als Poëzy verschenen.

Geen wonder is het dan ook, dat dit Tijdschrift al spoedig de algemeene aandacht tot zich heeft getrokken en honderden Abonné's de pogingen van Redakteur en Uitgever ondersteunden.

Niet alleen **Koffijhuizen**, **Societeiten** en **Leesgezelschappen**, maar **ieder beschaafd Nederlander** zij deze onderneming aanbevolen; immers, waar

MEJ. *TOUSSAINT*, Mr. *J. VAN LENNEP*, *H. TOLLENS Cz.*, *B. TER HAAR*

(om van de vele andere met roem bekende Auteurs niet te gewagen) hunne Bijdragen plaatsen, is men zeker iets goeds te hebben.

Men abonneert zich voor *f* 8,00 en ontvangt daarvoor 2 flinke Boekdeelen, of 12 maandelijksche Nummers.

EEN NIEUWE ROMAN

VAN

CHARLES DICKENS,

GETITELD:

LEVENSGESCHIEDENIS, ONDERVINDINGEN, LOTGEVALLEN EN OPMERKINGEN

VAN

DAVID COPPERFIELD, DE JONGE,

VAN HET KRAAIJENHOF TE BLUNDERSTONE.

(DIE HIJ ZELF NOOIT VOORNEMENS IS GEWEEST IN 'T LICHT TE GEVEN.)

De beroemde en met regt gevierde Humorist handhaaft hier volkomen zijn' grooten naam. Terwijl men nu door zijne gevoelvolle beschrijving tot tranen wordt bewogen, weet hij u straks een glimlach af te vergen door zijne nimmer overtroffene geestigheid.

De beste Engelsche Critici noemen dit Werk een meesterstuk, waarin geheel oorspronkelijke Personen figureren en karakters worden aangetroffen, die nog nimmer in een van zijne vroegere werken zijn beschreven.

De opgang die dit werk, door de gunstige beoordeelingen, maakt is zoo groot, dat het getal Koopers in Engeland eeds tot **16000** is gestegen.

Maandelijks verschijnt eene Afl.; het geheel is in 20 Afl. compleet. Even als vroeger is ook dit werk versierd met fraaije Platen; de prijs is **45** cts per Afl.

Nieuwste (1848), Volledigste en Goedkoopste Woordenboeken.

I. FRANSCH-HOLLANDSCH EN HOLLANDSCH-FRANSCH WOORDENBOEK.

In groot 16°., 2 Deelen, gebonden in één keurig Engelsch-linnen band, met vergulden Rugtitel, groot 1065 pag. of 66 vellen in twee kolommen, met eene nieuwe duidelijke letter, door **D. BOMHOFF Hz.** . . . *f* 4,25.

DIT WOORDENBOEK *is verrijkt met eenige Duizende Woorden, die in geene der andere voorkomen, en met alle zorg bewerkt door den kundigen Lexicograaph* **D. BOMHOFF Hz.** *Met volle ruimte mogen Uitgevers dit uitgebreid en goedkoop Woordenboek aan een ieder aanbevelen, als tot heden het volledigste wat men zich kan aanschaffen.*

II. NIEUW HANDWOORDENBOEK DER NEDERDUITSCHE TAAL.

Verrijkt met eenige Duizende Woorden, die in dagelijksch gebruik zijn en die men vergeefsch in alle andere Woordenboeken zal zoeken, door **D. BOMHOFF Hz.** In gr. 16°., gebonden in half linnen band. . *f* 1,80.

III. ENGELSCH-NEDERDUITSCH EN NEDERDUITSCH-ENGELSCH WOORDENBOEK.

Naar de beste Woordenboeken met zorg bewerkt door **H. PICARD.** Twee Deelen, in één keurig Engelsch-linnen band. . . . . *f* 3,90.

DIT WOORDENBOEK, *dat zich vooral onderscheidt van alle anderen, door deszelfs volledigheid, zoowel als door goedkoopheid, wordt een ieder aanbevolen, en vooral ook Landverhuizers naar* Noord-Amerika.

IV. NEDERDUITSCH RIJMWOORDENBOEK,

waarin de bruikbare Rijmwoorden, uit de beste Schrijvers, bijeenverzameld en naar vokaalorde gerangschikt zijn, tot gemak bij de Practische beoefening der Dichtkunst, door **P. G. WITSEN GEYSBEEK.** Tweede, verbeterde druk. . . . . *f* 1,80.

Uitgevers JOH. NOMAN EN ZOON, te *Zalt-Bommel*, en alom te bekomen.

PRIJSVERMINDERING VAN TWEE BELANGRIJKE WERKEN.

I. THEORETISCHE EN PRAKTISCHE MENSCHKUNDE,

door **H. TIMMER.** Drie Deelen, van ruim duizend kompres gedrukte Bladzijden.

Voor *f* 3,75, in plaats van *f* 8.

II. DES MENSCHEN GEEST IN BETREKKING TOT ZIJN LIGCHAAM;

OF

GRONDTREKKEN EENER PHYSIOLOGIE VAN HET DENKEN,

VOOR

ARTSEN, WIJSGEEREN, GODGELEERDEN, EN AL, WIE OVER ZICH ZELVEN NADENKT.

Door Prof. **Ph. CARL HARTMANN.** Eén Deel, van bijna zes honderd Bladzijden. Voor *f* 2,25, in plaats van *f* 4,60.

De tegenwoordige Eigenaar, J. C. VAN KESTEREN, te Amsterdam, vestigt de aandacht van het beschaafd publiek op de hier bovengenoemde Werken, die, tegen de daarbij gestelde, veel verminderde prijzen, voor korten tijd zullen worden afgeleverd. Vooral het Werk van den Eerw. TIMMER verdient aanbeveling bij een' ieder, die op zedelijke en verstandelijke ontwikkeling prijs stelt.

⁎ Bij JOH. NOMAN EN ZOON, te *Zalt-Bommel*, is van de pers gekomen en alom te bekomen:

HANDELINGEN DER HERV. SYNODE VAN 1849.

Inhoudende: De Vergadering van de reactionaire Synode der Hervormde Kerk in *Nederland*, benevens de Conceptwijzigingen; in roijal kwarto formaat.

De werkzaamheden van den vroegen morgen tot in den nacht, alsmede de eindelijke vrucht van zoo veel ijver en inspanning, toegelicht in 4 groote, roijal kwarto, keurige Steendrukplaten, met nette Omslag, in Cahier. *f* 1,80.

NB. *Wordt niet dan voor rekening afgeleverd.*

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.